

Preken på visitasgudstjeneste, Fet kirke 15. oktober 2023

Lesetekster:

Da David hadde snakket med Saul, ble Jonatan nær knyttet til David, og han fikk ham så kjær som sitt eget liv. ² Samme dag tok Saul David til seg og lot ham ikke mer få vende tilbake til sitt hjem. ³ Jonatan sluttet en pakt med David fordi han hadde fått ham så kjær som sitt eget liv. ⁴ Han tok av seg kappen han hadde på, og ga den til David sammen med stridsklærne og sverdet, buen og beltet.

[1 Sam 18,1-4](#)

Hold søskenkjærligheten levende! ² Glem ikke å være gjestfrie, for på den måten har noen hatt engler som gjester, uten å vite det. ³ Husk på dem som sitter i fengsel, som om dere var lenket sammen med dem, og husk på dem som blir mishandlet, som om det gjaldt deres egen kropp.

[Hebr 13,1-3](#)

Prekentekest:

En mann som het Lasarus, var blitt syk. Han var fra Betania, landsbyen der Maria og hennes søster Marta bodde. ² Det var Maria som salvet Herren med fin salve og tørket føttene hans med håret sitt. Lasarus, som lå syk, var hennes bror. ³ Søstrene sendte bud til Jesus og sa: «Herre, han som du er så glad i, er syk.» ⁴ Da Jesus fikk høre det, sa han: «Denne sykdommen fører ikke til døden, men er til Guds ære. For ved den skal Guds Sønn bli herliggjort.» ⁵ Jesus var glad i Marta og hennes søster og Lasarus.

[Joh 11,1-5](#)

God søndag! Så fint å se dere alle her!

På onsdag formiddag fra 8-12 var jeg på ungdomsskolen her i bygda, og der hørte jeg noe jeg likte veldig godt, der jobber voksne og ungdommer systematisk sammen for at skolen skal være et godt sted å være for flest mulig. Koronatiden har skadet og satt sine spor, og mange av oss kom ut av trening i det å være sosiale. Usikkerhet og følelsen av å være alene har bredt om seg, og derfor trengs det at vi jobber ekstra med at alle skal kjenne at de hører til. På ungdomsskolen hadde noen av elevene søkt om å få ha spesielle oppgaver som mentorer i programmene you-me og MOT og en av deres oppgaver er å komme ekstra tidlig til skolen om morgenen (og der begynner de med grøtservering allerede kl. 8, så det betyr vel at dere

må være der kl 0730), og har som oppgave å stå i døra og hilse på hver og en av dem som kommer til skolen. Ingen skal ha vært på skolen uten at noen har sagt hei til dem. Sier du hei sier du mer enn du tror! Stod det på plakater. Så nå synes jeg vi skal ta lærdom fra skolen, og snu oss mot hverandre og si hei eller god søndag, eller det som faller deg naturlig, så ingen har vært i kirken i dag, uten å ha blitt hilst på! Og det er lov å ta i hånda også!

Første dag av visitasen var på tirsdag denne uka, og det falt sammen med verdensdagen for psykisk helse som markeres hvert år den 10. oktober. Den har som tema i år: Vi trenger å høre til! Det kan stå som en overskrift over det vi har opplevd gjennom hele uka, og det kan stå som overskrift over prekenen i dag. Det kan stå som sammendrag av alle tre bibeltekstene som har blitt lest nå også: Vi trenger å høre til!

Ingen klarer seg alene. Vi er skapt av Gud, som selv er fellesskap og kjærlighet, til å leve i fellesskap med hverandre.

Det står i en av skapelsesfortellingene i den hebraiske bibelen som kirken ofte kaller det gamle testamente, at Gud sa «det er ikke godt for mennesket å være alene, jeg vil gi det en hjelper som skal være menneskets like».

Og nå er det veldig mange av oss. Mange mennesker, vi er hverandres like, vi har den samme verdi, vi har et grunnleggende menneskeverd, og vi er alle skapt i Guds bilde. Vi er forskjellige, men vi er også like, og vi hører sammen som menneskehet. For det finnes bare en menneskehet.

Det er mange som prøver å ta fra andre menneskeligheten. Vi har hørt det i nyhetene de aller siste dagene. At toppledere i verden kalle noen mennesker for dyr. Det er en stor synd. Kanskje trenger vi et tydeligere bud om dette, et ellefte bud som kunne lyde:

11. Du skal ikke avhumanisere din neste.

For vår trang til å se ned på andre, og til å ta fra andre menneskeligheten, skaper dype konflikter og krig, og setter oss i stand til å knuse hverandre. Se hvordan jøder ble avhumanisert, karakterisert som rotter, kakerlakker og dyr, og hvordan dette språket åpnet for den vanvittige antisemittismen og jødehatet, og folkemordet holocaust.

Husk hvordan muslimene i Bosnia ble avhumanisert og karakterisert som kakerlakker og rotter og snyltere, og det åpnet for folkemordet i Srebrenica og Poticari i 1995.

Og nå står vi midt oppe i en forferdelig situasjon der utålelig terror har blitt utført av Hamas som ser på sivile israelske borgere som nødvendige offer for at Hamas Palestina skal oppstå. Og så svarer israelske ledere med avhumanisering av palestinere generelt, og en massiv bombing på Gaza-stripen tar livet av en mengde uskyldige.

Lidelsene er enorme, og vi kjenner oss maktesløse. Hva kan vi gjøre i denne situasjonen?

Vi kan be. Vi kan be til Gud om rettferdig fred, og jeg har fått mange oppfordringer de siste dager fra folk i Palestina og Israel, og også fra ukrainske kirkeledere som minner oss om å ikke glemme å be for dem. Vi ber med dem om at lidelsene må ta slutt, og at fred må bli virkelighet.

Pave Frans har sagt: Først ber du om det du håper på – så går du ut og får det til å skje!

Ja, først ber vi om fred – så blir vi sendt av Gud til å gå ut og skape fred

Bønnen hjelper oss å tro at vi ikke er alene, at Gud kjemper sammen med oss og lider sammen med alle som lider. Og bønner kan setter oss i stand til å kjempe for det gode, for rettferdighet, for fred.

Det begynner med å skape fred med vår neste. Her, i våre hjem, i våre lag og foreninger, i kommunen, i kirken.

Jeg tror vi kan arbeide for fredelige lokalsamfunn nettopp ved å skape rom for hverandre. Lage steder og sammenhenger hvor vi kan høre til. Lage plass i våre fellesskap, så ingen trenger å være alene som ikke vil det.

Og det betyr at hver og en av oss må bidra. Noen ganger er vi sterke og kan gjøre mye og ta ansvar for at andre blir sett og møtt, andre ganger er vi den som trenger å ta imot omsorg fra andre.

I den andre teksten Marit leste, hørte vi at forfatteren skrev: Glem ikke å være gjestfrie, for på den måten har folk hatt engler på besøk, helt uten å vite det.

Og i den første teksten vi hørte, ble det lest om kong David og vennen hans Jonatan, som sluttet en pakt med hverandre om å verge hverandre om det så stod om livet.

I bibelfortellingen om Jesus vi hørte i dag, står det om hvordan Jesus også hadde et sted han hørte til, og noen folk som han stolte på. Marta, Maria og Lasarus. Jesus var glad i dem.

Vi trenger å høre til. Vi trenger å vite at det er plass for oss. Hos Jesus er det plass for alle. Han inviterer oss inn i sitt fellesskap. Det kommer til uttrykk for eksempel når vi synger sammen, når vi lytter til prekenen, og etterpå skal vi feire nattverd, og da deler vi et enkelt måltid sammen og lager fellesskap på den måten. Der knyttes vi sammen med Jesus og med alle mennesker til alle tider, for Jesus elsker oss så høyt at han døde for verden. Så ingen skal være alene. Verken i død eller i liv.

Vi takker deg, visdommens Gud, for ditt måltids dype hemmelighet:

Brødet vi skal bryte, er ett. Din Sønn har gitt sitt liv for én verden og én menneskehet. Vi ber deg: Hjelp oss å høre det ropet du har hørt, å se den nøden du har sett, og å elske vår neste som oss selv.